Lieta Nr. C 15 2218 15

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Jelgavā, 2015.gada 23.oktobrī

Jelgavas tiesa: tiesnese J.Mauliņa
izskatīja rakstveida procesā civillietu AS „NORVIK BANKA" prasību pret /pers. A/ par naudas piedziņu.

Aprakstošā daļa

2015. gada 10.jūlijā Jelgavas tiesā saņemta prasītāja AS „NORVIK BANKA" prasība pret atbildētāju /pers. A/ par naudas piedziņu, kurā lūdz piedzīt no atbildētāja par labu prasītājam no līguma izrietošās un neizpildītās maksājuma saistības – atļautā kredīta parādu 284,57 EUR, neatļautā kredīta parādu 17,31 EUR, procentus par atļautā kredīta izmantošanu 76,40 EUR, līgumsodu par neatļautā kredīta izmantošanu 1,73 EURun līgumsodu par ikmēneša maksājuma samaksas nokavējumu 28,46 EUR, kopā piedzenot 408,47 EUR; noteikt prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt likumiskos procentus – 6% gadā no piespriestās, bet neizpildītās pamatsummas, kā arī piedzīt visus tiesas izdevumus.

Prasības pieteikums motivēts ar to, ka 2008.gada 11.augustā starp prasītāju un atbildētāju tika noslēgts līgums Nr.VK10036361 par VIVA norēķinu karšu izsniegšanu un lietošanu, saskaņā ar kuru atbildētājam tika piešķirts atļautais kredīts 284,57 EUR (200 LVL) apmērā ar gada procentu likmi 25%.

Paskaidro, ka saskaņā ar līguma 1.12.punktu, kredīts ir aizdevums, kuru prasītājs piešķir atbildētājam un kas tiek uzskaitīts kartes kontā. Kredīts sastāv no Atļautā un Neatļautā kredīta summas. Līguma 1.13. punktā noteikts, ka Atļautais kredīts ir kredīts prasītāja noteiktā limita ietvaros, savukārt līgumā 1.14. punktā noteikts, ka Neatļautais kredīts ir kredīts, kas pārsniedz prasītāja noteikto limitu.

Atbilstoši līguma 1.9. un 1.10.punktam, atbildētājam katra norēķinu cikla laikā (viens kalendārais mēnesis) bija jānorēķinās ar prasītāju, t.i., jāsamaksā ikmēneša maksājumi. Saskaņā ar līguma 5.3.punktu, ar ikmēneša maksājumu veikšanu tiek dzēstas atbildētāja saistības pret prasītāju, t.sk., tiek atgriezts izmantotais kredīts, tiek maksāti procenti par Atļautā kredīta izmantošanu, aprēķinātie līgumsodi un citi, saskaņā ar Tarifiem obligātie maksājumi. Saskaņā ar līguma 1.22. punktu, Tarifi ir spēkā esošs Prasītāja pakalpojumu cenrādis. Tarifos tiek norādīti procentu un līgumsodu apmēri. Tarifi, to grozījumi un papildinājumi, ir līguma neatņemama sastāvdaļa.

Saskaņā ar līguma 5.10.punktu, par Neatļautā kredīta izmantošanu Atbildētājs maksā līgumsodu par pārtēriņu saskaņā ar līguma Tarifiem (0,167% par pārtēriņu dienā no Neatļautā kredīta apjoma). Līgumsodi par pārtēriņu tiek aprēķināti no dienas, kad prasītājs saņem informāciju par darījuma, kura rezultātā pieļauts Atļautā kredīta pārtēriņš, veikšanu līdz tā dzēšanas dienai.

Norāda, ka atbilstoši līguma 1.11. un 5.11.punktam, ja atbildētājs līdz maksājuma datumam nav samaksājis ikmēneša maksājumu, atbildētājam jāmaksā līgumsods par termiņa nokavējumu no nesamaksātās ikmēneša summas, saskaņā ar līguma Tarifiem (0,25% dienā). Saskaņā ar līguma noteikumiem, atbildētājam bija jāveic līdz katra mēneša 25.datumam, nodrošinot pilnīgu ikmēneša saistību dzēšanu pret Prasītāju.

Paskaidro, ka atbildētājs nepildīja ar līgumu uzņemtās saistības, jo neveica maksājumus atbilstoši līguma apmaksas noteikumiem. Pēdējais maksājums tika saņemts 2013.gada 8.jūlijā 71,14 EUR (50 LVL) apmērā.

Norāda, ka atbildētāja kopējā parāda summa ir 408,47 EUR, kas sastāv no galvenā parāda 301,88 EUR (sastāv no Atļautā kredīta 284,57 EUR un Neatļautā kredīta 17,31 EUR, nolīgtiem procentiem, kas aprēķināti no 26.10.2013. līdz 16.11.2014. 76,40 un līgumsoda 30,19 EUR (10% no pamatsummas), kas sastāv no līgumsoda par Neatļautā kredīta izmantošanu 1,73 EUR un līgumsoda par ikmēneša maksājuma samaksas nokavējumu 28,46 EUR.

Prasītājs norāda, ka savu interešu aizstāvībai vērsās tiesā ar pieteikumu par saistību piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā. Ar Jelgavas tiesas zemesgrāmatu nodaļas tiesneses 2015.gada 12.februāra lēmumu lietā Nr. 3-12/0028 prasītāja pieteikums tika atstāts bez izskatīšanas.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1587., 1716., 1717., 1720., 1753., 1756., 1765., 1811., 1943.pantu, 1946.panta pirmo daļu.

Tā kā galvenais parāds prasības iesniegšanas dienā nepārsniedz 2 100 EUR, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.^{19} panta otro daļu, ierosināta lieta par maza apmēra prasību.

Civilprocesa likuma 250. ^{25} panta otrā daļa nosaka, ka ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Prasītājam izskaidrotas tiesības lūgt lietas iztiesāšanu tiesas sēdē (lietas 31.lapa). Tiesā nav saņemts prasītāja paziņojums par nepieciešamību iztiesāt lietu tiesas sēde.

Atbildētājam, saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} panta prasībām, nosūtīts prasības pieteikums un atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{22} panta prasībām atbildētājam izskaidrotas procesuālās tiesības (lietas 32.lapa).

Lai gan atbildētājam nosūtītie tiesas dokumenti saņemti atpakaļ tiesā ar norādi „adresātu nesastapu, atstāts aicinājums", „beidzies glabāšanas laiks" (lietas 33.-43.lapa), tiesa atzīst, ka atbildētājam sūtītie dokumenti ir piegādāti atbilstoši Civilprocesa likuma 56. un 56.^{1} panta nosacījumiem.

Atbildētājs paskaidrojumus nav iesniedzis, nekādi iesniegumi tiesā nav saņemti, lūgumi nav pieteikti, iebildumi pret prasību nav celti.

Ievērojot to, ka puses nelūdza lietas izskatīšanu tiesas sēdē un tiesa neuzskatīja par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lieta tiek izskatīta

rakstveida procesā, pusēm savlaicīgi paziņojot par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Motīvu daļa

Novērtējot prasības pieteikumā norādītos apstākļus kopsakarā ar lietā esošajiem rakstveida pierādījumiem, tiesa uzskata, ka prasība par parāda piedziņu ir pamatota un apmierināma pilnīgi.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējiem pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Saskaņā ar Civillikuma 1590.pantu katrai pusei ir pret otru prasības tiesība par līguma izpildīšanu.

Starp pusēm 2008.gada 11.augustā noslēgts Līgums Nr. VK10036361 par VIVA norēķinu karšu izsniegšanu un lietošanu (lietas 9.lapa), saskaņā ar kuru prasītājs piešķir atbildētājam atļauto kredītu Ls 200 (284,57 EUR), uz 24 mēnešiem, nosakot, ka gada procentu likme par atļauta kredīta izmantošanu ir saskaņā ar spēkā esošiem tarifiem (lietas 17.lapa), ikmēneša maksājums ir Ls 10,32 (14,68 EUR), kas maksājams katra mēneša 25.datumā. Līguma 1.9.punktā atbildētājs apņēmies norēķinu ciklā – laika periodā, sākot ar nākamo dienu pēc tekošā mēneša maksājuma datuma līdz nākamā mēneša maksājuma datumam (ieskaitot) norēķināties ar prasītāju t.i. samaksāt ikmēneša maksājumu. Līguma 1.10.punktā puses vienojās, ka ikmēneša maksājums tiek maksāts katru mēnesi un novirzīts atbildētāja saistību pret prasītāju dzēšanai saskaņā ar līguma noteikumiem. Tāpat līguma 1.12.punktā puses vienojušās, ka kredīts ir aizdevums, kuru banka (prasītājs) piešķir kartes lietotājam (atbildētājam) un kas tiek uzskaitīts kartes kontā. Kredīts sastāv no atļautā kredīta un neatļautā kredīta. Atļautais kredīts ir aizdevums bankas noteiktā limita ietvaros (līguma 1.13.punkts), bet neatļautais kredīts ir aizdevums, kas pārsniedz bankas noteikto limitu (līguma 1.14.punkts). Puses pielīgušas, ka tarifi ir spēkā esošais bankas cenrādis, kurā tiek norādīti procentu un līgumsodu apmēri. Tarifi, to grozījumi, papildinājumi ir līguma un noteikumu neatņemama sastāvdaļa (līguma 1.22.punkts). Parakstot līgumu, atbildētājs ir apstiprinājis, ka viņš ir iepazinies ar līgumu un līguma par VIVA norēķinu karšu izsniegšanu un lietošanu noteikumiem, kā arī noteikumiem par norēķinu konta atvēršanu un apkalpošanu, piekrīt un apņemas tos pildīt.

Tiesa atzīst, ka minētais līgums noslēgts atbilstoši Civillikuma prasībām, neviena no pusēm to nav apstrīdējusi un līdz ar to tas ir saistošs līgumslēdzējām pusēm.

Tiesai nav pamats apšaubīt, ka banka izsniegusi atbildētājam VIVA norēķinu karti ar atļauto kredīta limitu Ls 200 (284,57 EUR), ko apstiprina atbildētāja pieteikums (lietas 10.lapa), konta izraksti (lietas 11.-20. lapa) un nenomaksātā parāda summa par VIVA norēķinu karti 301,88 EUR.

Saskaņā ar Civillikuma 1934.pantu, ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās.

Saskaņā ar Civillikuma 1943.pantu aizņēmējam jāatdod tāda pati summa kā aizņēmies.

Ar lietā esošo parāda aprēķinu apstiprinās, ka atbildētāja pamatparāds par VIVA norēķinu karti ir 301,88 EUR, ko veido atļautais kredīts 284,57 EUR apmērā un neatļautais kredīts 17,31 EUR apmērā (lietas 21. - 23.lapa), jo nav apstrīdēts (Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa). Arī Civillikuma 1838.panta izpratnē samaksas pierādījums gulstas uz parādnieku. Atbildētājs samaksu nav pierādījis.

Civillikuma 1946.panta pirmā daļa nosaka, ka procenti par aizdevumu dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu.

Civillikuma 1753.pantā noteikts, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar tās daudzumu un lietošanas ilgumu.

2008.gada 11.augustā noslēgtā Līguma Nr. VK10036361 par VIVA norēķinu karšu izsniegšanu un lietošanu, 6.1.punktā norādīts, ka maksājumu par aizdevēja pakalpojumiem, kuri saistīti ar kartes izsniegšanu, kā arī procentu un līgumsodu apmēru nosaka tarifi (lietas 20.lapa).

Kā redzams no prasības pieteikuma un tam pievienotajiem pierādījumiem, prasītājs 2008.gada 11.augustā noslēgtam Līgumam Nr. VK10036361 par VIVA norēķinu karšu izsniegšanu un lietošanu, aprēķinājis aizdevuma lietošanas procentus no 2013.gada 26.oktobra līdz 2014.gada 16.novembrim 76,40 EUR apmērā.

No klienta karšu konta izraksta (lietas 11.-19.lapa) un parāda aprēķina (21.-24. lapa) redzams, ka /pers. A/ pēdējo maksājumu veicis 2013.gada 8.jūlijā.

Ņemot vērā iepriekš teikto, tiesa atzīst ar lietas materiāliem par pierādītu, ka atbildētāja /pers. A/ prasītājam atdodamā aizdevuma pamatsumma ir 301,88 EUR un nesamaksātie līgumiskie procenti par kredīta izmantošanu no 2013.gada 26.oktobra līdz 2014.gada 16.novembrim ir 76,40 EUR (lietas 4., 9., 21.-25.lapa). Šīs summas piedzenamas no atbildētāja par labu prasītājam, jo aizdevuma lietošana joprojām turpinās, kapitāls nav atdots prasītājam, minētās summas nav apstrīdētas.

Saskaņā ar Civillikuma 1720.pantu, kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā.

Saskaņā ar Civillikuma 1721.pantu, ja kāds izpilda tikai daļu no savas saistības, tad tomēr viņam jāsamaksā viss līgumsods, bet ne tikai samērīga daļa.

Civillikuma izpratnē līgumsods ir saistību tiesību pastiprinājums saistības neizpildīšanas vai pienācīgas neizpildīšanas gadījumā, kas pastiprina konkrētas personas saistību vai nodrošina saistību izpildi un pastāv kā civiltiesisks sods.

Līgumsodam ir sodīšanas un zaudējumu atlīdzināšanas funkcija. Tiesiskajās attiecībās, sakarā ar sodoša rakstura tiesisko līdzekļu piemērošanu, par vispārēju principu tiesībās ir atzīstams soda samērīguma princips.

2008.gada 11.augusta Līguma Nr. VK10036361 par VIVA norēķinu karšu izsniegšanu un lietošanu 5.10.punktā noteikts, ka par neatļautā kredīta izmantošanu klients (atbildētājs) maksā līgumsodu par pārtēriņu 0,167%. Savukārt minētā līguma 5.11.punktā pielīgts – ja klients (atbildētājs) līdz maksājuma datumam nav samaksājis ikmēneša maksājumu (papildus aprēķināto pēdējo ikmēneša maksājumu) klientam (atbildētājam) jāmaksā līgumsods par termiņa nokavējumu no nesamaksātās ikmēneša maksājuma summas, saskaņā ar tarifiem – 0,25% (lietas 20.lapa).

Prasītājs lūdz piedzīt no atbildētāja līgumsodu no 2013.gada 26.oktobra līdz 2014.gada 16.novembrim 30,19 EUR, samazinātā līdz 10% no pamatsummas, apmērā.

Tiesai nav pamata atzīt, ka būtu pārkāptas atbildētāja, kā patērētāja, tiesības.

Pie apstākļiem, kad atbildētājs nav izteicis nekādus iebildumus prasītājam vai arī tiesai līguma apspriešanas sakarā, tiesai nav pamata uzskatīt, ka pusēm par to pastāvētu domstarpības. Turklāt, kā secināms no Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta trešā daļas ne katrs neapspriests līguma noteikums ir atzīstams par netaisnīgu. Par netaisnīgu līguma noteikumu uzskatāms tāds noteikums, kas uzliek patērētājam, kurš neizpilda līgumsaistības, neproporcionāli lielu līgumsodu vai citu kompensāciju par līgumsaistību neizpildi.

Tiesa uzskata, ka prasītāja pieprasītais līgumsods 30,19 EUR apmērā vērtējams kā samērīgs un taisnīgs arī Patērētāju tiesību aizsardzības likuma

kontekstā, tas atbilst Civillikuma 1716.panta trešās daļas prasībām.

Konkrētajā gadījumā līgumsods noteikts aizdevuma neatmaksāšanas gadījumā, kas pilnībā atkarīgs no atbildētāja rīcības. Tā kā prasītājs pieprasījis līgumsodu atbilstoši Civillikuma 1716.panta trešās daļas prasībām, un tā samaksas pienākums iestājas tikai parādnieka vainas dēļ, tiesa atzīst prasītāja tiesības prasīt pielīgto līgumsodu.

No Jelgavas tiesas tiesneses 2015.gada 12.februāra lēmuma lietā Nr. 3-12/0028 (lietas 26.lapa) redzams, ka atstāts bez izskatīšanas prasītāja pieteikums pret atbildētāju par saistības piespiedu izpildi brīdinājuma kārtībā, jo brīdinājuma izsniegšana parādniekam nebija iespējama.

Novērtējot minēto, tiesa uzskata, ka ir pierādīts, ka atbildētājs nav pildījis ar 2008.gada 11.augusta Līgumā Nr. VK10036361 par VIVA norēķinu karšu izsniegšanu un lietošanu uzņemtās saistības, kas ir pamats pamatparāda 301,88 EUR, līgumisko procentu no 2013.gada 26.oktobra līdz 2014.gada 16.novembrim 76,40 EUR un līgumsoda no 2013.gada 26.oktobra līdz 2014.gada 16.novembrim 30,19 EUR piedziņai.

Civilprocesa likuma 195. pants nosaka, ka, taisot spriedumu par naudas piedziņu, tiesa rezolutīvajā daļā norāda prasījuma veidu un piedzenamo summu, atsevišķi uzrādot galveno parādu un procentus, laiku, par kādu procenti piespriesti, kā arī prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru, kā arī kredītiestādes nosaukumu un konta numuru, kurā veicama samaksa, ja tāds norādīts prasības pieteikumā.

Līdz ar to saskaņā ar Civilprocesa 195.pantu pēc prasītāja lūguma, ir pamats noteikt prasītājam tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt likumiskos 6% gadā no parāda pamatsummas 301,88 EUR.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, no atbildētāja par labu prasītājam piedzenama samaksātā valsts nodeva 71,14 EUR (lietas 6., 7.lapa) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 EUR (lietas 8.lapa).

Tiesa atzīst, ka no atbildētāja par labu valstij piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 1,58 EUR apmērā, kas ir starpība starp lietā aprēķinātajiem ar lietas izskatīšanu saistītajiem izdevumiem 6,28 EUR un prasītāja samaksātajiem ar lietas izskatīšanu saistītajiem izdevumiem 4,70 EUR (lietas 2.lapa).

Tiesa atzīst, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, atbildētājam nosakāms 7 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8. un 97.pantu, tiesa

nosprieda

prasību par parāda piedziņu apmierināt pilnīgi.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu AS „NORVIK BANKA", vienotais reģistrācijas Nr. 40003072918, parāda pamatsummu uz 2015.gada 10.jūliju 301,88 EUR, līgumiskos procentus no 2013.gada 26.oktobra līdz 2014.gada 16.novembrim 76,40 EUR, līgumsodu no 2013.gada 26.oktobra līdz 2014.gada 16.novembrim 30,19 EUR un tiesas izdevumus 75,84 EUR, ieskaitot tos prasītājam kontā Nr. LV03LATB0000VIVAKARTE.

Noteikt AS „NORVIK BANKA", vienotais reģistrācijas Nr. 40003072918, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt 6% (seši procenti) gadā no parāda pamatsummas 301,88 EUR.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 1,58 EUR, kuru iemaksa jāveic: ekonomiskās klasifikācijas kods - 21499, saņēmējs Tiesu administrācija, Mūkusalas iela 41b, Rīga, NMR 90001672316, ar PVN apliekamās personas reģ. Nr. 90001672316, saņēmēja iestāde Valsts kase, BIC kods TRELLV22, konts LV51TREL2190458019000.

Noteikt termiņu /pers. A/ labprātīgai sprieduma izpildei 7 (septiņu) dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Tiesas spriedumu lietas dalībnieki var pārsūdzēt 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas Zemgales apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Jelgavas tiesā.

Tiesnese J.Mauliņa